

конценсійного правового поля створюють ризики використання цієї моделі для активізації інвестиційної діяльності. Розбудова правових та економічних засад розвитку концесій в Україні – актуальне питання, що потребує подальшого дослідження.

Література.

1. Про державно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2404-VI. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

2. Біла І. С. Світовий досвід державно-приватного партнерства / І. С. Біла, Е. І. Іллічова // Вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. – 2018. – Вип. 21. – С. 126–129.

3. Про концесію [Електронний ресурс] : Закон України від 3 жовтня 2019 р. № 155-IX. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-IX>

4. Ke Feng, Shouqing Wang, Nan Li, Chunlin Wu, Wei Xiong (2018), Balancing public and private interests through optimization of concession agreement design for user-pay PPP projects. Journal of Civil Engineering and Management, vol. 24(2), pp. 116-129.

5. Стан здійснення ДПП в Україні. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=ukUA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>

МЕХАНІЗМ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Бук О.В., здобувач вищої освіти,
olesalinskaa@gmail.com*

*Тихоненко О.С., здобувач вищої освіти,
tyhonenko1982@gmail.com*

*Науковий керівник: Бочарова Н. А., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В умовах обмеженості фінансових ресурсів підприємство має визначати власну фінансову стійкість, оскільки недостатній її рівень може призвести до неплатоспроможності підприємства, а надлишковий – до формування зайвих запасів, через що будуть збільшуватися витрати, зменшуватися прибуток та гальмуватися темпи економічного розвитку підприємства.

Отже, актуальним є питання формування механізму оцінювання фінансової стійкості підприємства, що містить принципи та етапи

його реалізації.

Механізм оцінювання фінансової стійкості базується на сукупності певних принципів [1], а саме транспарентності, конструктивності, системності, безперервності, динамічності, об'єктивності, оптимальності, комплексності.

Реалізація механізму оцінювання фінансової стійкості повинна відбуватися за етапами, до яких належать підготовчий, інформаційний, аналітичний, дослідницький та рекомендаційний.

Підготовчий етап передбачає конкретизацію загальної та допоміжних цілей дослідження, згідно з якими визначається послідовність проведення. На даному етапі визначається необхідність дослідження, встановлюється об'єкт дослідження, обґрунтовується доцільності оцінювання фінансової стійкості для внутрішніх та зовнішніх користувачів інформації.

Надзвичайно важливим є інформаційний етап оцінювання фінансової стійкості, на якому відбувається збір, підготовка та систематизація необхідної інформації. Інформаційна база для проведення оцінювання містить зовнішні та внутрішні інформаційні засоби, які відображають ступінь впливу різноманітних факторів.

Зовнішній аспект фінансової стійкості підприємства пов'язаний із стабільністю економічного середовища, в якому воно функціонує, що забезпечується відповідним державним регулюванням ринкової економіки. Відповідно до зовнішніх інформаційних засобів належать:

- нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства на ринках (прийняті законодавчі акти, проекти та прогнози рішень влади);

- прогнози міжнародних експертів і представників впливових міжнародних фінансових організацій;

- динаміка основних макроекономічних показників як галузі, так й економіки в цілому (наприклад, про обсяг реалізованої промислової продукції, індекси споживчих цін, індекси цін виробників промислової продукції, фінансові результати, рентабельність операційної діяльності, стан оборотних активів і поточних зобов'язань);

- очікувані тенденції розвитку на ринках [2].

Внутрішній аспект фінансової стійкості відображає такий стан його ресурсного потенціалу і таку його динаміку, при яких забезпечуються стабільно високі фінансово-господарські результати діяльності підприємства. Отже, мета внутрішніх інформаційних

засобів – розкриття інформації про фінансову стійкість підприємства відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку та інших законодавчих вимог, а також первинної документації підприємства. Достатність інформаційної бази для проведення дослідження – важливий компонент для формулювання правильних висновків про рівень фінансової стійкості підприємства [1].

Результатом інформаційного етапу є масив основних вихідних даних та економічних показників, який надає загальну характеристику розвитку підприємства і виступає базою для подальших досліджень фінансової стійкості підприємства на аналітичному етапі.

Аналітичний етап передбачає визначення системи взаємопов'язаних показників, яка характеризує фінансову стійкість. Зміна одного з показників даної системи викликає зміни інших. Тому, основним, доволі складним, завданням дослідження фінансової стійкості є безперервний аналіз взаємозв'язків показників цієї системи, динаміки їх змін і взаємовпливу. Даний етап передбачає визначення типу фінансової стійкості підприємства (абсолютна, нормальна або кризова) на основі розрахунку показників її оцінки. При цьому можуть використовуватися різні підходи до вибору показників оцінювання фінансової стійкості підприємств, які докладно розглянуто в сучасній економічній та фінансовій літературі.

Ефективним підходом до оцінювання фінансової стійкості є використання інтегральних (комплексних) показників фінансової діяльності підприємства шляхом створення факторної системи. Формування факторної системи для визначення фінансової стійкості повинно враховувати:

- порівнянність показників між собою;
- багатofункціональність показників, що компенсує їх невелику кількість;
- динаміку показників у часі для отримання оцінки ситуації в русі.

До факторної моделі доцільно включати абсолютні показники діяльності підприємства, тому що це дозволить спростити підготовку вихідної інформації та зменшити час проведення оцінювання. Разом з тим необхідно брати до уваги наступне [1, 2]:

- абсолютні показники повинні, якомога, повно охоплювати усі аспекти діяльності підприємства;
- відібрані показники оцінювання повинні мати однакову

спрямованість впливу на фінансову стійкість.

На наступному дослідницькому етапі оцінювання проводиться вивчення зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливають на фінансову стійкість, здійснюється їх ранжування за значущістю, якісне та кількісне оцінювання. Слід мати на увазі, що на фінансову стійкість підприємства впливає безліч факторів.

Після визначення типу фінансової стійкості підприємства та її відносних показників, виділення факторів, що вплинули на досягнутий рівень фінансової стійкості, здійснюється рекомендаційний етап. Даний етап є підсумковим та передбачає розробку управлінських рішень задля підвищення рівня фінансової стійкості підприємства.

Отже, механізм оцінювання фінансової стійкості підприємства повинний містити підготовчий, інформаційний, аналітичний, дослідний та рекомендаційний етапи. Реалізації даного механізму дозволить визначити рівень фінансової стійкості, що є необхідною умовою для впровадження заходів, які сприятимуть стабільному функціонуванню підприємства в перспективі.

Література.

1. Сосновська О. О. Механізм оцінки фінансової стійкості підприємств. *Економіка: теорія та практика*. 2015. № 2. С. 60–66.
2. Смачило В. В. Оцінка фінансової стійкості підприємств. *Економіка України*. 2015. №5. С. 12–17.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ПОЛІТИКА ДОРОЖНЬОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Чепіль В.Г., здобувач вищої освіти

Valeracepil@gmail.com

Науковий керівник: Догадайло Я.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Досвід високорозвинених країн показує, що ключовим фактором економічного росту, підвищення ефективності економіки виступає впровадження у виробництво прогресивних технологічних інновацій. Головною метою державної інноваційної політики в Україні є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку і використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно